

ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๕๗๖๒

กรมการปกครอง

ถนนอังรีนาค กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การเตรียมการเพื่อรองรับผลผลิตผลไม้ในฤดูกาล ๒๕๖๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) แนวทางบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน มีมติเห็นชอบร่างแนวทางการบริหารจัดการผลไม้และแผนบริหารจัดการผลไม้เชิงรุก ปี ๒๕๖๐ ซึ่งแนวทางดังกล่าว มอบหมายให้จังหวัด/อำเภอ เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการบริหารจัดการผลไม้ในพื้นที่

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการบูรณาการการบริหารจัดการผลไม้ในพื้นที่ จึงขอให้จังหวัดแจ้งอำเภอศึกษา (ร่าง) แนวทางบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๐ และเตรียมความพร้อมสนับสนุนการดำเนินการต่อไป (แผนฉบับสมบูรณ์จะส่งให้จังหวัดเมื่อระบาศใช้แล้ว)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชำนาญวิทย์ เตรัตน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

กรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น

โทร. ๐ - ๒๖๒๙ - ๘๓๐๖ - ๑๔ ต่อ ๕๐๒ - ๕๐๕

โทรสาร ๐ - ๒๖๒๙ - ๘๓๐๒

โดยที่เป็นการสมควรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ จึงได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลไม้ ปี ๒๕๖๐ เพื่อให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบแนวทางดำเนินงานบริหารจัดการผลไม้ รายละเอียดมีดังนี้

๑. หลักการ

๑.๑ ให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการบริหารจัดการผลไม้ในพื้นที่ โดยให้ “คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด” (คพจ.) เป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการและกำกับดูแล และคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ เป็นแกนกลางในการบูรณาการบริหารจัดการผลไม้ในภาพรวม

๑.๒ มุ่งเน้นการบริหารจัดการ โดยจัดสมดุลอุปสงค์ อุปทาน โดยมีขั้นตอน ดังนี้

(๑) จัดทำข้อมูลประมาณการผลผลิต (Supply) โดยสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่อย่างละเอียด เช่น สภาพพื้นที่ ชนิดไม้ผล พันธุ์ ปริมาณ เกรด คุณภาพ ช่วงระยะเวลาการออกสู่ตลาด การกระจายตัวของผลผลิต เป็นต้น โดยจัดทำข้อมูลนำเสนอในลักษณะแผนที่ (Mapping) เพื่อให้สะดวกในการนำไปวิเคราะห์

(๒) จัดทำข้อมูลความต้องการทางการตลาด (Demand) โดยสำรวจและจัดทำข้อมูลความต้องการผลผลิตไม้ผลแต่ละชนิด ทั้งชนิด พันธุ์ ปริมาณ คุณภาพ ช่วงระยะเวลาความต้องการของผู้ประกอบการ (ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ โรงงานแปรรูปฯ) และห้างสรรพสินค้าต่างๆ ทั้งผลสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปผลไม้

(๓) การปรับสมดุลข้อมูลของอุปทาน (Demand) และอุปสงค์ (Supply) โดยเชื่อมโยงข้อมูลประมาณการผลผลิต (Supply) ให้สอดคล้องกับความต้องการทางการตลาด (Demand) ของผลไม้แต่ละชนิด

(๔) การบริหารจัดการผลผลิตส่วนเกิน หมายถึง กรณีหลังปรับสมดุลแล้ว คาดว่ายังมีผลผลิตส่วนเกินจากกลไกตลาดปกติ หรืออาจจะมีภาวะการกระจุกตัวสูง หรือผลผลิตส่วนใหญ่ด้อยคุณภาพให้คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) บูรณาการระหว่างภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อใช้มาตรการต่าง ๆ ในการช่วยดูดซับผลผลิต

๑.๓ ในช่วงที่ผลผลิตออกมาก (ช่วง peak) ให้กำกับและติดตามพื้นที่เฝ้าระวังของทุกจังหวัดอย่างใกล้ชิด รวมทั้งให้มีแผนบริหารจัดการอย่างชัดเจน

๒. แผนบริหารจัดการผลไม้เชิงรุก ประกอบด้วย ๓ ระยะคือ

ก. ระยะก่อนเก็บเกี่ยว

๑. ส่งเสริมการผลิตไม้ผลนอกฤดู โดยส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตไม้ผลนอกฤดู (ก่อนหรือหลังฤดู) เพื่อให้เกษตรกรสามารถวางแผนการกระจายผลผลิตโดยไม่ทับซ้อนกับผลผลิตในฤดูกาล

๒. เน้นพัฒนาคุณภาพผลผลิตเป็นหลัก โดยสนับสนุนให้เกษตรกรเน้นการผลิตผลไม้คุณภาพ รมรงค์ส่งเสริมให้มีการบำรุงรักษาต้น การจัดการเรื่องปุ๋ยและให้น้ำให้ตรงตามความต้องการของต้นไม้ผล การตัดแต่งช่อดอก การตัดแต่งผล การป้องกันกำจัดศัตรูพืชในระยะดอก/ผล การห่อผล การเก็บเกี่ยว การคัดแยกเพื่อจัดชั้น

คุณภาพ และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวที่ถูกต้องวิธีเพื่อรักษาคุณภาพและคงความสดของผลผลิตจนถึงมือผู้บริโภค รวมทั้งการส่งเสริมระบบรับรองคุณภาพผลผลิตของเกษตรกร

๓. ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้รวมกลุ่มการผลิตไม้ผล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการการผลิตให้มีมาตรฐานสูง สอดคล้องกับความต้องการของตลาดเทียบเท่ากับสวนใหญ่ ๆ อีกทั้งเริ่มอำนาจในการต่อรองการจัดหาปัจจัยการผลิต เพื่อลดต้นทุนการผลิต อันจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. จัดทำข้อมูลเอกภาพและพยากรณ์ผลผลิต คณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจระดับภาค ดำเนินการจัดทำข้อมูลการผลิตไม้ผลและการประมาณการผลผลิตล่วงหน้าให้มีความถูกต้อง แม่นยำ ใกล้เคียงความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการวางแผนป้องกันแก้ไขปัญหาผลผลิตและการตลาดในแต่ละปี

๕. เชื่อมโยงและเจรจาการค้าล่วงหน้า โดยส่งเสริมให้เกษตรกรได้เสนอแผนการผลิตให้แก่ผู้รับซื้อ หรือสนับสนุนให้ผู้รับซื้อเข้าถึงแหล่งผลิตคุณภาพ เพื่อเชื่อมโยง เจรจา ตลอดจนมีการซื้อขายผลผลิตล่วงหน้าด้วยความสมัครใจ

ข. ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิต

๑. การป้องกันปรามผลผลิตด้อยคุณภาพออกสู่ตลาด โดยให้คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกร อันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) ดำเนินการออกประกาศ และบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามตรวจสอบ รวมทั้งการใช้บทลงโทษกรณีพบผู้กระทำผิด

๒. สนับสนุนการกระจายผลผลิต สนับสนุนให้การกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่ที่มีความคล่องตัวมากขึ้น เช่น เชื่อมโยงตลาดล่วงหน้า การสร้างจุดกระจายสินค้าตลาดปลายทางของสถาบันเกษตรกรและการตั้งจุดกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่

๓. ส่งเสริมการแปรรูป ส่งเสริมและผลักดันให้มีการแปรรูปผลผลิต เพื่อรองรับปริมาณผลไม้เกรดรองให้มีช่องทางการตลาดมากขึ้น อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

๔. ผลักดันการส่งออก สนับสนุนและผลักดันให้มีการส่งออกผลผลิตผลสดและแปรรูป ไปยังประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่นๆ ให้มากขึ้น

๕. ส่งเสริมการบริโภคและประชาสัมพันธ์ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยสนับสนุนการขยายตลาดเดิมและเปิดตลาดใหม่ ทั้งตลาดผลไม้คุณภาพ และตลาดผลไม้เกรดรอง โดยประชาสัมพันธ์ข่าวสารในเรื่องคุณภาพ และคุณประโยชน์ของผลไม้ที่มีต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

ค. ระยะหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามการดำเนินการตามมาตรการข้างต้น เพื่อประเมินผลการดำเนินงานให้ครอบคลุมด้านการผลิตและการตลาด เพื่อปรับปรุงและกำหนดแนวทางการพัฒนาสำหรับปีต่อไป

คณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐